

BJÖRN KINDENBERG
(RED.)

Fler- språkighet som *resurs*

SYMPOSIUM 2015

Liber

Innehåll

Författarpresentationer 10

Förord 15

OFELIA GARCÍA KATE SELTZER

The Translanguaging Current in Language Education 19

Conceptualizing language in the era of globalization 20

Language education of minoritized students 21

Clarifying translanguaging 22

A translanguaging pedagogy 23

Creating a translanguaging space:

Andy Brown's classroom 24

A New Direction: Taking up a Translanguaging Pedagogy 28

Conclusion 28

References 29

GUDRUN SVENSSON

**Translanguaging för utveckling av elevers ämneskunskaper,
språk och identitet 31**

Forskning om translanguaging 32

Bakgrund till projektet 33

Att skapa positiva attityder i klassrummet 34

Flerspråkighet som redskap för lärande 38

Slutsatser om elevernas identitets-, språk- och kunskapsutveckling 40

Avslutning 41

Referenser 43

JOSEFIN NILSSON SUZANNE GYNNHAMMAR

Språk, lärande och ämne: med modersmålet som resurs 44

Teoretisk bakgrund 45

Från tanke till handling 47

Avslutning 53

Referenser 54

BOSSE THORÉN

Kärnan i uttalsundervisning:

Vad bör lärare prioritera? 55

- Negligerad uttalsundervisning 56
- Uttallets betydelse för muntlig kommunikation 56
- Utmärkande drag för tal och uttal som kommunikationskanal 58
- Inläring av nya ljudsystem 58
- Uttalsdrag att prioritera i undervisningen 60
- Kärnegenskaper inom svenskt uttal 61
- Exempel på övning i uttalsundervisning 63
- Avslutning 64
- Referenser 65

ANNA FLYMAN MATTSSON

Att lära ut vad inlärare kan lära in:

om grammatisk utveckling hos andraspråksinlärare 67

- Grammatiska utvecklingsstadier 68
- En handlingsorienterad syn på språkundervisning 70
- Bedömning av språkutveckling 71
- Bristen på definition av grammatisk komplexitet 72
- Grammatisk progression i sfi-läromedel 73
- Avslutning 76
- Referenser 77
- Läromedel 79

SIGUN BOSTRÖM

Att synliggöra progressionen i läs- och skrivinläring hos vuxna 80

- Olika typer av litteracitet 81
- Vägen till litteracitet 82
- Läs- och skrivutvecklingsprotokoll 83
- Referenser 87

BARBRO WESTLUND

Läsförståelse ur ett andraspråksperspektiv 88

- Mångfald och olikheter som resurs 89
- Samband mellan kognitiva och språkliga resurser 89
- Läsningens två delar – avkodning och förståelse 91
- Ordförrådets betydelse för läsförståelsen 94
- Läsprocessen ingår i en sociokulturell kontext 94
- Undervisningsmodeller som stödjer elevers läsförståelse 97
- Avslutning 100
- Referenser 101

MICHAEL SVENDSEN PEDERSEN

Sprog på og til arbejdspladsen 103

- Samspel mellem arbejdsrum og undervisningsrum 103
- Buschauffør-projektet 107
- Ældrecenter-projektet 109
- Konklusion 113
- Referenser 114

GUNLÖG SUNDBERG

Kommunikationsetnografi som resurs för språk(in)lärare 116

- Vad är kommunikationsetnografi? 116
- Att utforska kommunikationen i en verksamhet 117
- Kommunikationsetnografiska forskningsprojekt i en svensk andraspråkskontext 118
- Kommunikationsetnografi som resurs för andraspråks(in)lärare 121
- Exemplen Det offentliga språket och Språksam 123
- Avslutning 126
- Referenser 127

BJÖRN KINDENBERG PIA NYGÅRD LARSSON

Ämnesspråk och ämnesspecifika aktiviteter i skolan 129

- Skolspråkets utmaningar 130
- Relationen mellan skolspråk och ämnesspråk 131
- Ämnesinnehåll som verksamheter 132
- Att förstå texter i NO och SO – några exempel 133
- Avslutning 139
- Referenser 140

MARIA KOUNS

Fysiklärares utveckling av sin språkdidaktiska repertoar 142

- Att utveckla språkdidaktisk repertoar 144
- Två fysiklärare utvecklar sin språkdidaktiska repertoar 144
- Samtalande och skrivande i fysikundervisningen – två exempel 146
- Den kollegiala designprocessens resultat 152
- Avslutning 154
- Referenser 154

LOTTA OLVEGÅRD

”Författarna tror dom skriver så tydligt”

– andraspråksläsares möten med lärobokstexter i historia 155

- Läsares möten med lärobokstexter i historia 156
- Ämnesspecifika drag i historielärobokens texter 158
- Textbindning i historielärobokens texter 159
- Användning av textuella och kontextuella resurser vid hinder i texten 160
- Olika nivåer av textrörlighet kräver olika typer av stöttning 164
- Avslutning 165
- Referenser 165

STINA THUNBERG BIRGITTA SUNDSTRÖM ANNE-CHARLOTTE VENNBERG

Matematikkursen som gör eleven till resursen 167

- Fyra problemområden 168
- Att bemöta utmaningarna i praktiken 170
- Avslutning 179
- Referenser 180

HELENA VON MALORTIE LENA SJÖQVIST

Språk och tänkande genom skapande ämnen 182

- Forskning kring nyanlända elevers lärande 183
- Att skapa en stimulerande lärmiljö i praktiken 183
- Lektionsexempel 185
- Avslutning 194
- Referenser 195

KRISTINA DANIELSSON

Multimodala perspektiv på naturvetenskapligt lärande 196

- Begreppet multimodalitet 197
- Multimodalitet och lärande 198
- Modaliteter i det naturvetenskapliga klassrummet 200
- Multimodala helheter: två klassrumsexempel 201
- Avslutning 205
- Referenser 206

PAULINE GIBBONS

What Counts as Scaffolding? 207

- Origin and meaning of the term scaffolding 207
- Scaffolding in the second language classroom 209
- Classroom relationships and scaffolding 217
- So what is scaffolding (and what is it not)? 219
- References 220

MARIANA SELLGREN

Smågruppssamtal som en resurs för tänkande och lärande 222

- Språkliga utmaningar och stöttning 222
- Utmaningar med smågruppssamtal 223
- En modell för lärande samtal - *Thinking together* 224
- Lektioner i hur man samtalar 225
- Språklig stöttning genom alla moment 232
- Diskussionspunkter - *Talking points* 233
- Avslutning 234
- Referenser 234

MARIA RYDELL

Konsten att föra ett samtal framåt - om bedömning av muntlig interaktion på sfi 236

- Om talat språk 236
- Bedömning av muntlig färdighet 237
- Vikten av att öka den språkliga medvetenheten 245
- Avslutning 246
- Referenser 247

LISA GANNÅ

Ett kritiskt granskande samtal om genrepedagogik 248

KARIN REHMAN

Genrepedagogik i praktik och teori 255

Teoretiska utgångspunkter i genrepedagogiken 255

Exempel med utgångspunkt i teorin 258

Avslutning - att undvika instrumentell användning 281

Referenser 283

THERES BRÄNNMARK

Samarbetsinläring för individanpassning 285

Den heterogena gruppen - en resurs i undervisningen 286

Elevernas förkunskaper som utgångspunkt för undervisningen 286

Ett undervisningsexempel med utgångspunkt i elevernas
förkunskaper 287

Det flerstämmiga klassrummet ur ett sociokulturellt perspektiv 291

Gruppens roll i samarbetsinläring 292

Samarbetsinläring genom kamratrespons 293

Självbedömning och responsmallar 294

Avslutning 295

Referenser 296

CAROLINE BÖTRIOUS HELENA DANIELSSON

**Kompetensutveckling för språk- och kunskapsutvecklande
arbetsätt 297**

Vad är språk- och kunskapsutvecklande arbetsätt? 297

Resultat av satsningen 301

Utmaningar i genomförandet 303

Framgångsfaktorer för en kommunövergripande insats 305

Avslutning 308

Referenser 308

Vuxenutbildningens utmaningar i migrationens tidevarv 310

Den kommunala vuxenutbildningens historiska framväxt 311

Nutida utvecklingstendenser inom kommunal vuxenutbildning 313

Om vuxenutbildningens framtid 319

Avslutning 320

Referenser 322